
فرصت سرودن (جلد اول)

بامان سپتا

www.ketab.ir

نام کتاب : فرصت سرودن ۱

مولف : سامان سپنتا

تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه

قیمت : ۲۵۰۰۰ تومان

چاپ اول : ۱۳۹۷

موضوع : شرح جلد و صفحه آرایی : گروه هنری کرشمه

ناشر : نشر آثار برتر

سرشناسی : خیراندیس، مجید، ۱۳۵۵ -

عنوان و نام پدیدآور : فرصت سرودن / سامان سپنتا.

مشخصات نشر : کرمان : آثار برتر، ۱۳۹۷ -

مشخصات ظاهری : ج ۱ / ۱۴ / ۲۱/۵ س.م.

شابک : ۹۷۸-۹۹۸۸۵-۶۲۲-۱

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : شعر سرایی -- راهنمای آموزش

Poetry -- Authorship -- Study and teaching

موضوع : فن شعر -- راهنمای آموزش

Poetic -- Study and teaching

*Persian language -- Poetics / موضوع : فارسی -- فن شعر

موضوع : شعر فارسی -- تاریخ و نقد

Persian poetry -- History and criticism

رده بندی کنگره : ۱۳۹۷ غ ۷ش / ۱۰۵۹ PN

رده بندی دیویی : ۸۰۸/۱

شماره کتابشناسی ملی : ۵۳۷۸۵۶۳

دفتر : کرج میدان هفت تیر. ساختمان آناهیتای دو. واحد ۵

تلفن : ۰۹۲۱۱۲۷۲۳۵۸

Bartarasar@gmail.com

فهرست

سخنی با مخاطبان

فصل اول - کلیات :

استعداد

هنر

ضرورت نیاز به هنر

انواع هنر از رمانسی تا رنخورد با انسان و جهان :

هنر ترسو

هنر آوانگارد

هنر اخلاقی

هنر انسان مدار

هنر خدا محور

هنر جریان ساز

هنر صلح جو / ستیزه گر

فصل دوم - دید در هنر و انواع آن :

دید سطحی

دید عمقی

دید تازه

خودنگری

جهان نگری

جهان بینی

فصل سوم - اندیشه :

اندیشه ی روشن / امیدوار / فرحبخش

اندیشه ی تلخ / تاریک / نومید

اندیشه ی مادی

اندیشه ی روحانی / عرفانی

اندیشه ی انسانگرا

فصل چهارم - زبان :

کلیف شاعرانه

واقعیت و تخیل

افراط در خلو و اشعار تصاویر

جغرافیای خیال

محورهای خیال

زبان شکل یافته

زبان شکل نیافته

زبان ساده

زبان دشوار

زبان ملموس

زبان نمادین / سمبولیک / رازآلود

زبان معیار

زبان آرکاییک

فصل پنجم - عاطفه :

انواع عاطفه در آثار ادبی

عاطفه ی سطحی

عاطفه ی ژرف

عاطفه ی فردی

فصل ششم - فرم :

تفاوت فرم با قالب
 رابطه ی فرم با زبان
 رابطه ی فرم با جهان بینی
 رابطه ی فرم با عاطفه
 رابطه ی فرم با محتوا
 نقش فرم در ماندگاری اثر

فصل هفتم - تکنیک :

انواع تکنیک های ادبی
 آشنایی زدایی
 تکنیک های زبانی :
 ترکیب سازی
 بازی های زبانی
 سجع
 جناس
 ترصیع
 موازنه
 تکرار
 تصدیر
 واج آرایی
 قلب
 مُلَمَّع
 تکنیک های معنایی :
 تضاد
 مراعات نظیر
 تلمیح
 حس آمیزی

متناقض نما

حُسن تعلیل

تضمین

اغراق

لف و نشر

اسلوب معادله

ایهام

ایهام مناسب

تمثیل

تکنیک های تصویر ساز :

تشبیه

تشبیه بلیغ

تشبیه مُضمَر

تشبیه مُرکب

استعاره ی مصرّحه

استعاره ی مکنیه

تشخیص

جاندار انگاری

مجاز

کنایه

نقش و تاثیر جهان بینی در گزینش تکنیک ها

فصل هشتم - اقتصاد کلام :

ایجاز

اطناب

روایت

فصل نهم - زیبایی :

ضرورت زیبایی

زیبایی برای زیبایی

رابطه ی فرم و زیبایی

فصل دهم - موسیقی شعر :

ضرورت موسیقی در شعر

موسیقی شعر کلاسیک

موسیقی شعر نیمایی

موسیقی شعر سپید

فصل یازدهم - شعر چیست ؟ :

شعر و تصویر

شعر و کلمه

شعر و توصیف

شعر و اشار

شعر و آیینگی

شعر و الهام

شعر و اندیشه

شعر و زندگی

فصل دوازدهم - مباحث دیگر :

گفتن و نشان دادن

آن شاعرانه

کوتاه نویسی یا بلند نویسی ؟

آغاز خوب

پایان خوب

فضا سازی

چه دانستم که این سودا مرا زین سان کند مجنون؟

سخنی با مخاصمان ارجمند:

ابتدا قرار بود به مسواد یکی از دوستان، طرح درسی به منظور برگزاری یک کارگاه آموزشی شعر تنبیه و تدوین کنم. دست به کار که شدم رفته رفته این فکر در من قوت پیدا کرد که بهتر است به جای نوشتن طرح درس، عنان قلم را به سمت تألیف کتابی بکشانم که موضوعش آموزش مبانی آفرینش شعر باشد پس وارد گود شدم و میل و کباده‌ی دیوان‌های شعرای ماضی و متقدم را برداشتم و عرقریزان به جات و جوی مثال‌های مباحث نشستم و ماه‌ها بعد از گود بیرون آمدم که کار نوشتن جلد اول تمام شده بود اغلب مثال‌ها را در حافظه داشتم و برای دادن مآخذ دقیق آن‌ها، ناچار به یافتن نشانی کامل آن‌ها در دیوان‌ها و مجموعه‌های مرطبه‌شان بودم.

کتاب پیش روی شما که حاصل بیست و دو سال تجربه‌ی شعری، مطالعه‌ی جدی و تأملات ادبی مستمر من است؛ در دو جلد فراهم آمده: جلد اول به طرح کلیات ضروری و جزییات فنی آفرینش شعر می‌پردازد. به شما می‌آموزاند که مسیر حرکت از زبان و بیان عادی به زبان و بیان هنری چگونه است، پیش‌نیازهای اساسی این حرکت چه هستند، عناصر سازنده‌ی شعر کدام‌اند؟، تکنیک‌های مختلف شعری چگونه خلق می‌شوند؟، نقش و تأثیر جهان بینی بر شاکله‌ی یک اثر هنری چیست؟، مولفه‌های زیبایی و موسیقی شعر کدام‌اند؟، مقصود از اقتصاد کلام چیست؟ و نسبت شعر با مقوله‌هایی از قبیل: الهام، تجربه، اندیشه، زندگی و... به چه صورت است؟

جلد دوم این کتاب نیز به آموزش عروض و قافیه ی شعر کلاسیک و نیمایی می پردازد ، قالب های کهن و نوپدید شعر را معرفی و تحلیل ساختاری می کند و از ظرفیت های هر یک سخن می گوید ، سبک های مختلف شعر و نثر را در طول تاریخ ادبیات فارسی به طور مختصر و به زبانی ساده مورد بررسی قرار می دهد و شیوه های نقد ادبی را به گونه ای کارگاهی به بحث می نشاند .

امید می آن است که مخاطبان نو آموز و دغدغه مند عرصه ی شعر از کتاب حاضر بهره ی کافی و وافی را ببرند و مقبول طبع مردم صاحب نظر نیز قرار گیرد .

سامان سپینا

اول شهریور ماه ۹۷